

УДК 327(73) ТРАМП

Дєдков М. В.¹, Некрасов Ю. В.²

¹ канд. іст. наук, проф. ЗНТУ

² студ. гр. ГФ-216 ЗНТУ

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТА США Д. ТРАМПА

У процесі виборчої кампанії і під час перехідного періоду Дональд Трамп виступив із своїм баченням того якою має бути успішна і ефективна зовнішня політика США. Загалом ці погляди стали відомими під загальною назвою America First. Дана доктрина є фактично прямою протилежністю зовнішньополітичному консенсусу, який склався в США із 1945 року. Проте єдиною чіткою чітко артикульованою ціллю в міжнародних відносинах, із якою адміністрація Дональда Трампа прийшла до влади, була протидія «ісламському екстремізму» і перш за все знищення Ісламської держави. Про це було чітко сказано в декларації щодо політики America First на міжнародній арені після інавгурації. Однак політика США протягом 2017 року чітко показала, що Дональду Трампу не вдалося здійснити задекларовані зміни.

Не зважаючи на те, що Дональд Трамп постійно наголошує, що керується принципом America First в зовнішній політиці однак 2017 рік може в тому числі ввійти в історію як час North Korea first в зовнішній політиці США. Саме політиці на цьому напрямку нова президентська команда

виділяла найбільше часу і уваги. Із іншого боку можна стверджувати, що актуалізація північнокорейської проблематики сприяла тому, що адміністрація Дональда Трампа почала проводити принципово іншу політику щодо КНР, чим цього можна було очікувати на початку 2017 року. Так, перш за все очільник Білого Дому в лютому підтвердив дотримання політики «одного Китаю», без чого Пекін відмовлявся мати активні відносини із США. Адміністрацією 45-го американського президента КНР розглядається як ключова країна, яка допоможе вирішити проблеми, які пов'язані із КНДР. Заради отримання допомоги від Пекіну по цьому питанню адміністрація Дональда Трампа заявила про готовність відкласти реалізацію жорстких економічних заходів, анонсованих до цього. Проте такий підхід хоча і дав відповідні плоди у формі резолюцій РБ ООН і згоди КНР на їх імплементацію, однак китайське керівництво врешті-решт не вірить в можливість повного ядерного роззброєння КНДР і виступає виключно за мирне вирішення протиріч на основі діалогу між Пхеньяном і Вашингтоном.

Найбільш знаковою подією в політиці США щодо Близького Сходу стало нанесення удару крилатими ракетами по авіабазі ВПС Сирії в квітні 2017 року після начебто застосування Дамаском хімічної зброї. Хоча в кінці кінців цей удар практично не змінив ситуацію в процесі громадянської війни, де фактично перемогу здобули сили Дамаску, який підтримує РФ і Іран. Протягом цього року представники адміністрації Дональда Трампа не переставали надавати суперечливі сигнали щодо майбутнього самого Башара Асада у врегулюванні сирійського конфлікту

Врешті-решт 2017 рік на Близькому Сході в контексті американської зовнішньої політики відзначився відходом від спроб адміністрації Барака Обами проводити більш збалансовану політику щодо Тегерану і Ер-Ріяду. Іран фактично був проголошений в якості головного ворога США в регіоні. Як наслідок, Вашингтон запровадив санкції щодо балістичної програми цієї країни, а також в рамках відвідин Дональдом Трампом Саудівської Аравії було підписано військових контрактів на 115 млрд. доларів. В кінці кінців в жовтні 2017 року Дональд Трамп відмовився сертифікувати те, що Іран дотримується умов угоди 2015 року щодо ядерної програми. І, таким чином, глава Білого Дому передав долю угоди на розгляд Конгресу.

Однак ніде ситуація із передвиборчою риторикою 2016 і реальною політикою в 2017 році не виявилася настільки різною, як у трикутнику США-Україна-РФ. Перш за все нинішня адміністрація продовжила політику збереження санкцій щодо РФ поки та не виконає повністю Мінських угод. Крім того, і нинішня президентська адміністрація підтримала принцип «спочатку безпека, а тоді політика» в питаннях імплементації відповідних угод. Призначення спеціальним представником США із питань України Курта Волкера мало наслідком активізацію врегулювання конфлікту на

основі спроби реалізувати на практиці ідею щодо розміщення миротворців ООН. Паралельно із цим відновилася дискусія щодо можливого надання Україні летального оборонного озброєння і шанси на це значно зросли порівняно із адміністрацією Барака Обами. Врешті-решт значною мірою саме завдяки появі непередбачуваної адміністрації було кодифіковано нинішні санкції щодо РФ на рівні законодавства, чого важко було б уявити за гіпотетичної адміністрації Гіллари Клінтон.

Таким чином, усупереч прогнозам зовнішня політика США за президентства Д. Трампа виявилася більш проукраїнською. Україна вже отримала навіть летальну зброю, навколо якої тривалий час йшли перемовини. Також надзвичайно важлива підтримка щодо Криму: пока Росія не піде з Криму, у США не будуть розглядати питання зняття економічних санкцій, введених проти РФ.